Mi köti össze a Festetics-kódexet egy Kawasaki motorral?

2014/10/17 - 2015/02/08

[1]Pálosaink, a fehér barátok címmel nagyszabású rendtörténeti, művelődéstörténeti, kultúrtörténeti, multimédiás kiállítás nyílt Pécsett az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrendről.

[2]Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) és a Magyar Pálos Rend közös rendezésében, Pécs városának támogatásával a pálosok 80 évvel ezelőtti visszatelepüléséhez és a rend 25 évvel ezelőtti

újraindulásához kapcsolódóan PÁLOSAINK, A FEHÉR BARÁTOK címmel nagyszabású rendtörténeti, művelődéstörténeti, kultúrtörténeti, multimédiás, időszaki kiállítás nyílik 2014. október 17-én a pécsi Janus Pannonius Múzeum Modern Magyar Képtárában [3] (Pécs, Papnövelde u. 5.). A csaknem négy hónapig (2015. február 8.) látható tárlat 2015 februárjában egynapos rendtörténeti tudományos konferenciával zárul a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán.

A kiállítást megnyitja: Dr. Udvardy György pécsi megyéspüspök
Moderátor: Borbás Mária
A megnyitó zártkörű.
Közreműködik: Petrás Mária, Misztrál együttes, Pálos Szkóla

[4]A kreatív megoldásokat is alkalmazó látványos összeállítás a pálosok – a közoktatásból és a közgondolkodásból mára szinte teljesen kihullott – történetének néhány elemét szeretné felmutatni a látogatók széles rétegei számára, felhasználva az elmúlt néhány évtized régészeti, irodalomtörténeti, történelmi kutatatásainak eredményeit is. A pálosok tulajdonában lévő tárgyak és dokumentumok mellett számos, közgyűjteményben őrzött pálos vonatkozású eredeti dokumentum is látható lesz a tárlaton – az OSZK, a Budapesti Történeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia és más intézmények gyűjteményéből, illetve több magyar vonatkozású festmény és egyéb érdekesség érkezik „vendégségbe” a rend jelenlegi központjából, Częstochowából is. – A nagyvázsonyi pálos kolostorban a XV. század végén keletkezett Festetics-kódex, melyet pálos szerzetesek készítettek Kinizsi Pál feleségének, Magyar Benignának, és a napjaink pálos pasztorációjának szolgálatába állított, zarándokutak sokaságát megjárt motorkerékpár csak két példa a kiállított tárgyak és dokumentumok sokszínűségére.

[5]A kiállítás nem az események időrendjét követi, hanem nagy témákat állít a középpontba. Legfontosabb szervezőereje megmutatni a tatárjárás után létrejött, Esztergomi Boldog Özséb által megszervezett, és ma is létező egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrendnek a magyarság kultúráját, szellemi, lelki életét meghatározó tevékenységét. A rend szellemiségét máig átható remeteség kapcsán Remete Szent Pálnak, a „névadónak” alakját, a pálos rend egykori központjának Budaszentlőrincnek, Hunyadi Mátyás „zarándokhelyének” bemutatásán keresztül jelenítjük meg (a romok a mai Budakeszi úton láthatók Budapesten). A néhány töredék mellett, amely az egykori kolostorból fennmaradt, és melyeket ma a Budapesti Történeti Múzeumban őriznek, felidézzük a kultuszt is, amely Remete Szent Pál egykor – Nagy Lajos királynak köszönhetően – itt őrzött test- és fejereklyéje nyomán kialakult.

[6]A XVIII. század második felének „virágzó korszaka” is megjelenik a kiállításban, amikor a rend, szellemisége és iskolái révén, valamint Ányos Pál, Kreskay Imre, Virág Benedek és Verseghy Ferenc pálos költők és más szerzetesei által kivette a részét a szellemi felpezsdülésből.
A tárlat kiemeli a pálos rend középkori és kora újkori kisugárzásának legfontosabb és máig ható eredményét, a lengyel és a horvát megtelepedést is. Az 1786-os feloszlatás után – mely 312 pálos szerzetest érintett – a rendi hagyomány folyamatos fenntartásában a lengyelek fontos szerepet játszottak. A szóbeli áthagyományozás nemzedékről nemzedékre szálló, a szerzetesi közösségekben kulcsfontosságú folyamatának lehetősége is megszakadt Magyarországon, amikor a XIX. század közepén elhunyt az utolsó magyar pálos. A magyar tartomány 80 évvel ezelőtti újraindulásban, 1934-ben ezért is játszottak fontos szerepet a lengyel pálosok. Horvát területeken a pálosok szintén megtelepedtek a középkorban, s nemcsak részei mind a mai napig a horvát nemzeti identitásnak, hanem fontos kötelékei a több évszázados magyar–horvát együttélésnek. A kiállítás ezt a témát is felvillantja.

Kiemelt jelentőséget kapnak a tárlatban a pálos rend pécsi vonatkozásai.

Fontos szerepet játszik az összeállításban a Budapesten, a Gellérthegy oldalában működő Sziklatemplom története is. Megemlékezünk azokról a pálos atyákról is, akiket a kommunista hatalom hurcolt meg, köztük az 1951-ben kivégzett Vezér Ferencről, akit exhumálását követően 2012-ben magas állami méltóságok részvételével temettek el méltó módon a rend alföldi kolostorában, Pálosszentkúton.

[1]A kiállítás kapcsolódik a Ferenc pápa által meghirdetett, a keresztény szerzetességet középpontba állító megszentelt élet évéhez (2014. november 30. és 2016. február 2.) is.

A szervezők különböző kísérőprogramokkal, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal várják az érdeklődőket. Tárlatvezetések lesznek a kiállítás létrehozóival és meghívott vendégekkel. Zenés-irodalmi sétán vehetnek részt a látogatók a kiállítás terében, valamint régész, irodalomtörténész, történész ismeretterjesztő előadását hallgathatják meg a pálosokról.
A kiállítás kurátorai: Sudár Annamária (OSZK), Sarbak Gábor (MTA-OSZK)
Arculatterv, grafika: Török Máté
Szerkesztők: Szentirmay Tamás (Magyar Pálos Rend), Mann Jolán (OSZK)

A tárlat 2014. október 18-tól 2015. február 8-ig a múzeum nyitvatartási idejében látogatható.

Tárlatvezetések október és november hónapban

- október 18. (szombat) 10, 12 óra
- október 21. (kedd) 10, 11 óra
- október 24. (péntek) 12, 14, 16 óra
- október 25. (szombat) 10, 12, 14, 16 óra
- október 26. (vasárnap) 10, 12 óra
- október 28. (kedd) 10, 11 óra
- november 4. (kedd) 10, 11, 14, 16 óra
- november 5. (szerda) 10, 12, 14 óra
- november 11. (kedd) 10, 11 óra
- november 14. kedd) 14, 16 óra
- november 15. (szombat) 10, 12 óra
- november 18. (kedd) 10, 11 óra
- november 21. (péntek) 14, 16 óra
- november 22. (szombat) 10, 12, 14, 16 óra
- november 25. (kedd) 10, 11 óra
- november. 28. (péntek) 12, 14, 16 óra
- november 29. (szombat) 10, 12, 14 óra
- november 30. (vasárnap) 10, 12 óra

[7]A fenti időpontokon kívül lesznek még szubjektív tárlatvezetések is dr. Udvardy György pécsi megyéspüspök vezetésével, valamint az alábbi témákban:
– dr. Madas Edit, az MTA doktora (OSZK) a kiállításon látható nyelvemlékeinkről;
– dr. Bencze Zoltán régész (BTM) a budaszentlőrinci kolostor feltárásáról;
– Török Máté zenész, a kiállítás arculattervezője és Sudár Annamária előadóművész, a kiállítás társkurátora vezetésével zenés-irodalmi vezetés (versek, megzenésített költemények hangoznak el);
– Mann Jolán irodalomtörténész (OSZK) a horvát pálos rendről és annak magyar kapcsolatairól tart tárlatvezetést.

A szubjektív tárlatvezetések időpontjait a későbbiekben tesszük közzé.

Az egyes programokról, vezetésekről folyamatosan tájékozódhatnak a Pálos rend oldalán *[8] (átmenetileg nem elérhető), az* OSZK *[9] honlapján,* Facebook oldalán *[10] és a* Janus Pannonius Múzeum *[3] oldalakon.*
A kiállítás plakátja [11]
2014/10/28 - 11:25

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/feher-baratok-kiallitas-pecsett

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/festetics2_kisebb.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/harangok_kozt.jpg
[3] http://www.jpm.hu
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/palos-kiall001.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/palos-kiall005.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/misekonyv1537_cimlap.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/palos-kiall003.jpg
[8] http://www.palosrend.hu
[9] http://www.oszk.hu
[10] http://www.facebook.com/nemzetikonyvtar

[11] https://oszk.hu/sites/default/files/palosaink_plakat.pdf
[12] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-cimlapon